

KULTURHAVNEN

Oplæg til dialog om et kulturhus
på den gamle værftsgrund på Dragør Havn

Visionsoplæg
Forår '2021

INDHOLD

Forord	s. 1
Vision	s. 2
Kulturhusets placering og udformning	s. 4
Interessenter og brugergrupper	s. 7
Kulturhusets organisering og videre forløb ...	s. 10

Forside samt skitseforslag til kulturhuset er lavet af den lokale arkitekt Anders Køster.

FORORD

D. 15. juni 2021 overtager Dragør Kommune den gamle værftsgrund, som ligger centralt placeret på Dragør Gamle Havn. Der åbnes herved for en ny brug af værftsgrunden, som rummer mange potentialer.

Planerne om udflytning af Dragør Bådeværft har været længe undervejs – og det samme har planerne for udnyttelse af den gamle værftsgrund. Allerede tilbage i oktober 2019 etableredes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Dragør Biografforening, Dragør Revyforening, Museum Amager og Dragør Turistråd med det formål at arbejde for etableringen af et bredt favnende kulturhus med et maritimt tilsnit på den gamle værftsgrund til gavn og glæde for Dragør by og lokalliv.

Arbejdsgruppen har gennemført en grundig afdækning af lokale behov og ønsker – bl.a. gennem en lang række interessentanalyser og samtaler med lokale foreninger. Kulturhuset må ikke blive en konkurrent til eksisterende tilbud, men tværtimod understøtte disse og opfylde behov, som ikke dækkes i dag. Arbejdsgruppen ønsker et kulturhus for alle Dragørs borgere, og ambitionen er at imødekomme så mange foreninger og aktører som muligt for at skabe et stærkt og bæredygtigt hus, som indbyder til fællesskab og aktiviteter på tværs af alder og tilhørsforhold.

Nærværende visionsoplæg sammenfatter visionen omkring et kommende kulturhus, som det ser ud nu på baggrund af arbejdsgruppens arbejde. Papiret kommer med en række konkrete forslag til et kulturhus og til husets brugere, men er tænkt som *oplæg til dialog* omkring et videre arbejde i samarbejde med både **Dragør Kommune** og **lokale interessenter**.

VISION

Kulturhus Dragør skal være et multifunktionelt og bredt favnende kulturhus funderet i det maritime miljø på Dragørs gamle havn, orienteret mod at opfylde en lang række behov inden for kulturlivet i Dragør. Huset skal udgøre et stærkt kulturelt og socialt samlingspunkt for Dragørs borgere, ligesom også Dragørs turister kommer til at nyde godt af de mange aktiviteter og arrangementer i huset.

Vi ønsker et bæredygtigt hus:

Socialt

...skal huset være et levende og pulserende centrum med kulturelle oplevelser for alle Dragørs borgere store som små på tværs af alder, etnicitet og sociale skel.

Igennem en bred række af forskellige aktiviteter skal huset være med til at forene og opbygge relationer og skabe synergie mellem husets mange aktiviteter og brugere.

Huset skal være for etablerede foreninger og for den mere selvorganiserede hverdagskultur, og det skal drives og udvikles af lokalsamfundet.

Arkitektonisk

...skal husets arkitektur tilpasses de historiske omgivelser og udformes, så det smelter ind i og understreger det autentiske havnemiljø. Samtidig skal det etableres med miljørigtige materialer og faciliteter.

Multifunktionalitet er et nøgleord i udformning og indretning, idet mange og forskellige behov skal favnes.

Det maritime islæt skal også være til stede i husets udformning indenfor.

Økonomisk

...skal husets drift sikres gennem de foreninger og brugere, der benytter huset. Indtjeningsmulighederne vil især udgøres af lokaleudlejning til bl.a. biografdrift, revy, koncerter, blandede aktiviteter m.v. samt forpagtningsafgift fra café.

Vi ser også gerne kommunale aktører som brugere af huset.

KULTURHUSETS PLACERING OG UDFORMNING

Kulturhusets beliggenhed på værftsgrunden skønnes at være ideel for et nyt kulturhus. Det kommer til at ligge centralt på den gamle havn og blive et sted, hvor både lokale og besøgende kan samles om kulturelle og maritime oplevelser og arrangementer.

Hvorfor værftsgrunden?

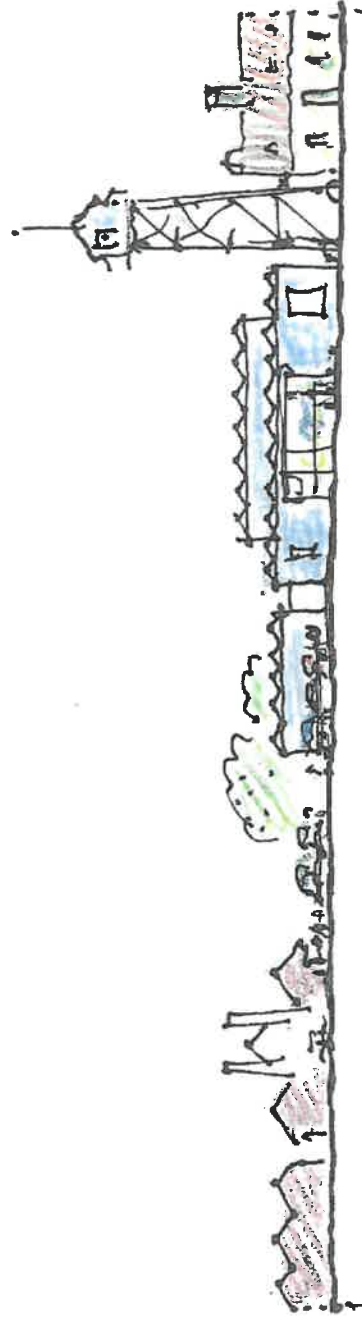
Grunden ligger tæt på havnens parkeringsmuligheder samt byens spisesteder. Havnens indeholder på nuværende tidspunkt en god blanding af lokalliv og turisme, men det er vigtigt, at denne balance opretholdes. Kulturhusets mange aktiviteter vil ikke alene samle Dragørs borgere, men også være til glæde for Dragørs turister, og lokalliv og turisme vil dermed kunne berige hinanden gensidigt. Kulturhuset vil også sikre, at der eksisterer liv på havnen året rundt, hvor havnen i dag i vinterhalvåret fremstår affolket og trist.

Husets udtryk

At lægge et kulturhus på den gamle havn forpligter dog. Huset kommer til at ligge i hjertet af Dragørs historiske kerne, der er på UNESCOs tentative liste som et enestående eksempel på et samlet anlæg, der afspejler en maritim kultur i 1700- og 1800-tallet. Husets arkitektur skal udvise respekt for det karakterfulde miljø og understrege dette. Samtidig skal huset også være klimasikret ift. oversvømmelse og stormflod.

Fondsdialog

Vi planlægger en tidlig dialog med Lokale og Anlægsfonden og/eller Realdania omkring husets udformning. Vi ønsker, at kulturhuset skal blive et stortilet projekt, hvor det nye bygningsværk smelter organisk ind i det eksisterende havnemiljø på en måde, der understreger dette. Kulturhuset skal blive et aktiv for den gamle havn og underbygge Dragørs bestrebelse på at være et historisk miljø, som er attraktivt, og hvor hverdagslivet leves.

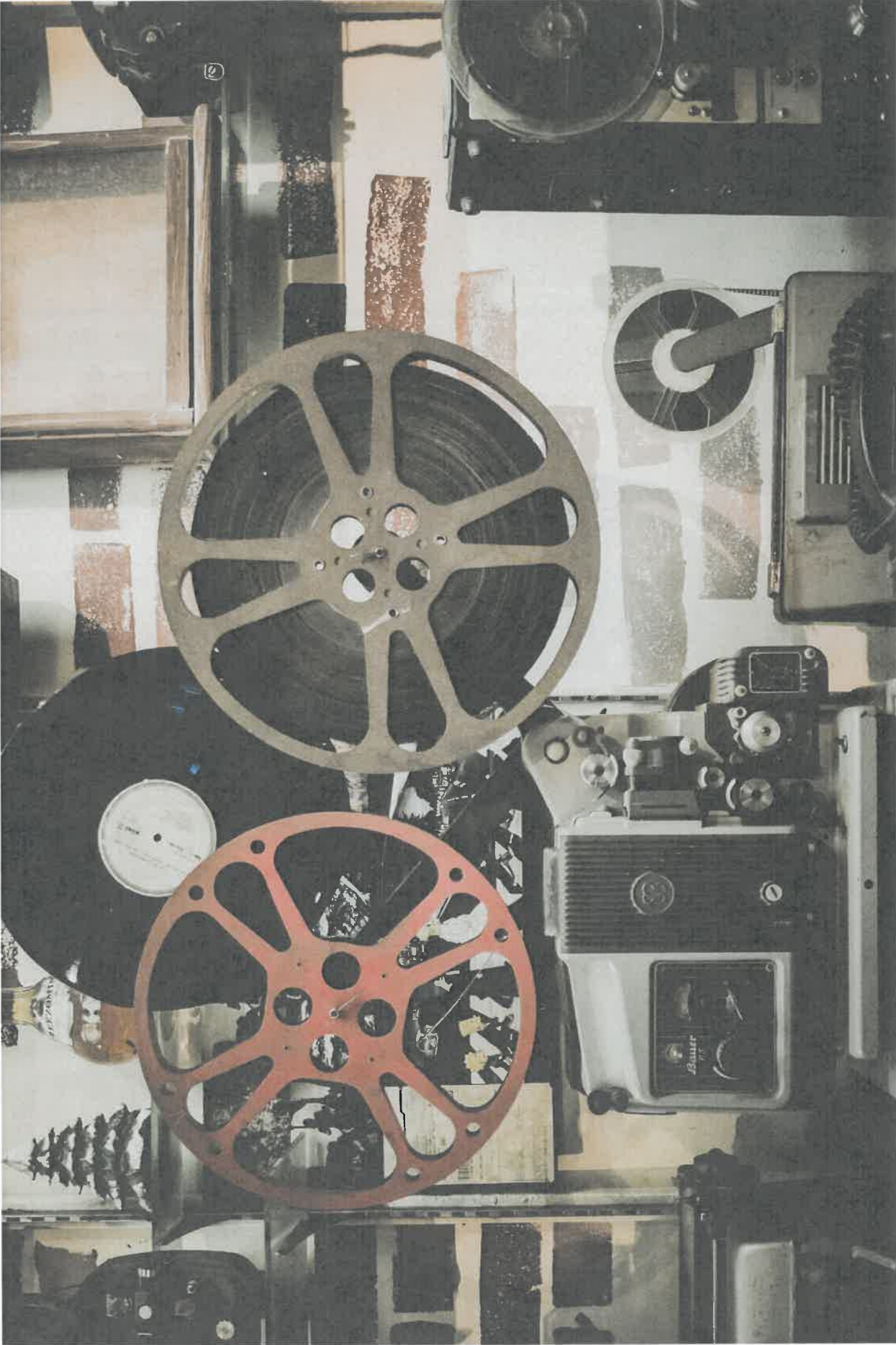
Husets udformning

Husets primære formål er at skabe kulturelle oplevelser, der samler og styrker store og små fællesskaber og beriger borgere og besøgende. Ideerne er talrige, idet mange lokale foreninger og organisationer udviser interesse for at bruge et kommende kulturhus. Dette stiller store krav til indretningen af huset, hvor multifunktionalitet er et nøgleord.

Forslag til rum i kulturhuset

Arbejdsgruppen har på baggrund af interressentanalyser udarbejdet følgende liste over rum, som kulturhuset på nuværende tidspunkt bør indeholde:

- En **biografsal**, som Dragør Biografforening lejer.
- En **multifunktional sal** til filmfremvisning, teater- og revyforestillinger, koncerter, performances og større arrangementer.
- En **åben foyer**, der indbyder til ophold for lokale og besøgende.
- En **række værkstedsrum** til kunst, musik, maritim beskæftigelse og andre kreative projekter for både børn og voksne.
- Et par **lokaler** til møder, workshops, undervisning, foreningsarbejde, e-sport mv.
- Et **udstillingsrum** for forskellige udstillinger. Foruden kunst vil også Dragørs maritime arv med sejl- og vandsport, sejlturister samt fritidsliv knyttet til vandet kunne formidles her. Kulturhuset vil således give stemme til det maritime, levede liv i Dragør af i dag, ligesom det selv vil indgå i dette, idet huset understøtter aktiviteterne på havnen. Udstillingsrummet vil evt. kunne tænkes sammen med det planlagte turistvelkomstcenter i Havnepakhuset tæt ved værftsgrunden.
- Et **cafemiljø** både ude og inde (her planlægges, at en ekstern aktør forpagter cafeen).
- Et **udemiljø**, hvor der er mulighed for ophold for både lokale og besøgende.

INTERESSENER OG BRUGERGRUPPER (I)

Interessentafdækning

Følgende har indgået i vores undersøgelse – og vi er altid interesseret i dialog med andre interessenter.

Kunst, kultur, performance, film og musik

- Dragør Biografforening
- Dragør Revyforening
- Kunstfestivalen
- Kunstrepublikken
- Dragør Fastelavnsforening

Museum,- turist,- og borgerorienterede foreninger og organisationer

- Museum Amager
- Amagermuseets Venner
- Dragør Museumsforening
- Dragør Turistråd
- Dragør Verdensarvsråd – de frivillige i sekretariatet
- Ravnenlauget
- Beboerforeningen for Dragør Gamle By
- Danmarks Lodsmuseumsforening
- Lodsåden 202's Venner

Maritime foreninger

- Dragør Roklub
- Dragør Sejlklub

En stor del af projektgruppens arbejde har ligget i at gennemføre en række interessentanalyser og interviews med lokale foreninger for at afdække behov, ønsker og forbehold ift. et nyt kulturhus på den gamle værftsgrund. På baggrund af disse analyser og interviews er de nuværende planer for kulturhuset udarbejdet.

En enkelt forening udtrykte skepsis over for et nyt kulturhus, som man frygter vil belaste kommunens økonomi, men ellers er samtlige foreninger positive over for ideen om et kulturhus. En enkelt forening foretrækker, at kulturhuset placeres et andet sted end havnen.

”

En moderne biograf skal være en del af et nyt kulturhus til gavn for både byens skolebørn, de ældre og dem midt imellem. Men salene skal også kunne fungere som teatersal, scene til musik eller foredrag. Vi ønsker os et hus fuld af liv og med et bredt udbud af kulturoplevelser.

Dragør Biografforening

INTERESSENER OG BRUGERGRUPPER (II)

Kulturhuset skal skabe et pulserende og kreativt miljø, hvor kultur og oplevelser er i centrum, og hvor husets forskellige interessenter og brugere vil kunne inspirere hinanden og på sigt indgå i nye samarbejder og konstellationer. Vi ønsker særligt at tilgodese børn og unge og etablere gode rammer for, at de kan indgå i sjove, kreative og meningsfulde fællesskaber i deres fritid.

Dragør Biografforening drives af en stor gruppe frivillige, der sikrer, at Dragør fortsat har egen biograf - hvilket den har haft siden 1909. Biografen er aktiv i både dag- og aften timerne med arrangementer for mange forskellige brugere: seniorbio, babybio, børnebio, operabio, foruden samarbejde m. Dragør Ungdomsklub samt skoler og SFO'er i området. Hertil kommer forestillinger med oplæg af f.eks. kunstformidlere, historikere mv. Biografen lejer lokaler, der er nedslidte og utidsvarende (f.eks. er de ikke handicapvenlige, og toiletforholdene er dårlige). Biografen skal desuden fra 2023 finde nye lokaler, og har derfor et stort ønske om at rykke til nye lokaliteter, hvor en udvidelse af biografens aktiviteter også er muligt.

Dragør Revyen har en lang og stolt tradition i Dragør og kan se frem til sit 100-års jubilæum i 2025. Revyen er Amagers eneste amatørrevy, og den er stadig med til at samle Dragørs borgere og sprede latter og løjer i byen. Siden 2015 har revyen spillet på Dragør Fort, men her må hvert år bygges og nedtages en scene. Dragør Revyforening mangler også et fast sted, hvor den kan øve, og vil derfor meget gerne have plads i et nyt kulturhus.

Eksempler på aktiviteter

- foredrag
- udstillinger med relation til Dragørs maritime miljø
- kunstværksted for voksne
- malerskoler for børn
- revy- og teaterforestillinger
- fællesspisning
- musikøvelse
- maritime sysler på værksted
- biograf
- e-sport for børn og unge
- børnebio
- danseaftener
- generalforsamling og møder
- kunststillinger
- mødregruppe
- sejlerskole
- koncerter
- sociale komsammener

Dragør Turistråd ser spændende perspektiver i et nyt kulturhus med kulturelle arrangementer og initiativer samt maritime aktiviteter, som kan skabe liv på havnen til stor glæde for Dragørs turister - måske særligt de mange sejler-turister, der hvert år holder til i Dragør.

Museum Amager dækker som paraplyorganisation en række af de historiske attraktioner i Dragør: Dragør Museum, Danmarks Lodsmuseum og fiskerikutteren Elisabeth foruden Havnepakhuset, som er udset til at forvandles til et besøgscenter, der kan understøtte en evt. fremtidig UNESCO-nominering. Museum Amager er i udgangspunktet positiv over for etablering af et kulturhus. Det har en repræsentant i projektgruppen og følger interesseret udviklingen med henblik på et evt. fremtidigt samarbejde.

De øvrige **historisk- og borgerorienterede foreninger** er ligeledes positive over for et nyt kulturhus, hvor fokus ligger på at understøtte og udtrykke Dragørs maritime og kulturelle liv af i dag.

Kunstrepublikken er en sammenslutning af kunstnere, som er ved at etablere sig for egne midler i lokaler på Færgesigvej. Dette lejemål er dog begrænset af, at området på et tidspunkt skal udvikles i henhold til kommunale planer. De byder derfor planerne om kreative værksteder samt udstillingsrum meget velkomne. Kunstrepublikken vil især gerne udvikle forskellige kunstforløb for børn.

Kunsthøst afholdes hvert år den anden weekend i juli med deltagelse af både lokale og udenbys kunstnere, som udstiller mange forskellige kunstformer. Kunsten står i centrum, men kan også kombineres med musikalsk underholdning. Dragør Kunsthøst byder et ankerpunkt for den årlige event meget velkommen. Ud over at tilbyde lokaler til planlægning vil de kreative værksteder og udstillingsrum kunne indgå aktivt som en del af festivalen og i tillæg give mulighed for at udvide festivalens kunstarter til også at indeholde feks. film og sansekunst.

”

Dragør Kulturhus skal være for alle - et sted, der lever og ånder, og hvor folk fra hele Dragør har deres gang. Samtidig skal huset være et træffepunkt mellem lokale og besøgende.

Arbejdsgruppen.

KULTURHUSETS ORGANISERING & VIDERE FORLØB

De bedste resultater skabes gennem involvering og inddragelse. Arbejdsgruppen forestiller sig kulturhuset drevet af en bestyrelse med repræsentanter fra de interessenter, der bruger huset fast. Sammen med byens kulturaktører og frivillige ildsjæle driver og udvikler bestyrelsen de optimale rammer for aktiviteter og arrangementer, men selve indholdet skabes af de enkelte foreninger, organisationer og borgere. Arbejdsgruppen indgår gerne i dialog om husets mere specifikke ejerstruktur.

If. etablering af huset forventes hovedparten af finansieringen at hentes hjem ved fondsmidler. Arbejdsgruppen samarbejder med professionelle omkring konceptualisering af kulturhuset samt selve fundraisingforløbet.

Kulturhuset er til for dets brugere. Huset skal ikke generere stor kapital, men have en indtjening, der dækker almen drift og vedligehold af bygningen. Indtjeningen sikres især gennem lokaleleje samt et medlemskontingent for de foreninger, som fast benytter sig af husets lokaliteter.

Det nye kulturhus bør tænkes ind i udarbejdelsen af den nye lokalplan for området, ligesom det bør være en del af den kommende byudviklingsplan for hele havneområdet, herunder også i relation til en evt. UNESCO-nominering.

Opfordring fra arbejdsgruppen til interessenter i Dragør:

Tag kontakt til os, fortæl os om jeres behov og ønsker og vær med til at udforme Dragørs nye kulturhus!

Opfordring fra arbejdsgruppen til Dragør Kommune:

- At grunden overleveres fuldstændig ryddet, idet de nuværende værftsbygninger ikke er af en sådan stand, at de kan renoveres og indgå som del af et nyt kulturhus.
- At værftsgrundens forureningsgrad afklares så hurtigt som muligt, og en plan for rensning af grunden udarbejdes.
- At Dragør Kommune medtænker et kulturhus i udarbejdelsen af ny lokalplan for hele havnearealet og i den overordnede udviklingsstrategi for det gamle havneområde, evt. i relation til UNESCO-status.
- At Dragør Kommune efter den åbne ideindkaldelse indgår i et direkte samarbejde med Kulturhusets arbejdsgruppe med det formål at arbejde videre med udviklingen af kulturhuset i relation til ønsker fra andre interessenter.

KONTAKTINFO

Mette Jansen

kulturhusdragor@gmail.com